

Till läsaren

För omkring 80 år sedan gavs det ut en skrift på Sollerön som kallades Budkavlen. Det var huvudsakligen Karl Lärka som var ansvarig för denna skrift, som var en flammande appell till solleröborna att ”dokumentera sin hembygd, uppteckna berättelser, bidra med föremålsinsamling och göra uppmätningar för att bevara äldre byggnader”. Skriften kom endast ut en gång. Det påstods att priset var så högt att den sålde dåligt - den kostade en krona. Det var säkert rätt mycket pengar för den enskilde i kristiden när det primära kravet var att skaffa mat för dagen. Ett nummer av budkavlen utkom dock vid Lärkajubileet 1992.

I nutidens perspektiv kan man dock konstatera, att Käril Lärkas uppmaning till läsekretsen har burit god frukt. I dokumentationen över Sollerön kan man framför allt peka på Nordiska Muséets praktverk ”Gruddbo på Sollerön – en byundersökning” som gavs ut i slutet av 1930talet. Verket har i hög grad bidragit till att dokumentera Sollerön och vårt kulturliv. Böckerna om Lärka ger också en bra bild av samma anda, i synnerhet som Lärkas bilder är av mycket hög klass och speglar många nyanser i den dåtida tillvaron. Självt ville Karl sätta en känslösammare titel på sin bok: ”Fäder och färdeneavv”.

I våra dagar har Morabokens tre volymer ingående beskrivit inte bara Solleröns utan även hela bygdens mångfacetterade kultur. Pelle Sollermans böcker om Svarten utgör även ett komplement och den nyligen utkomna ”Färdär frå Soldn” är en fyllig redovisning av vår dialekt som fyller sin givna plats i Solleröns kultur. Att kunna påverka och skapa opinion för ett ändamål som gagnar Sollerön är viktigt.

Vi har en förhoppning att vår hembygdsbok Sool-Öen med sitt breda utbud av olika skildringar från Sollerön med omnejd, på sitt sätt har blivit en tilltalande komplettering till övrig litteratur om bygden. Redaktionen kan med tillfredsställelse konstatera att vår bok möter god respons i många läger. Det är vår ambition att även framdeles kunna presentera material från kärnan av vårt fysiska och kulturella liv och även att försöka vidga vyerna med utblickar mot horisonterna.

En tillbakablick visar att under de trettio år som Sool-Öen utkommit, har drygt 210 skribenter medverkat. Många av dem har också återkommit under flera år. En tendens som visar att intresset lever. Mycket glädjande är att varje år tillkommer nya medarbetare med artiklar i skilda ämnen. Redaktionen vill rikta ett varmt tack till alla som gör att vår hembygdsbok även i framtiden kan vara läsarna till glädje och förnöjelse. Ett särskilt tack till Sollerö Jordägares Samfällighetsförening och Sollerö Gemensamhetsskogs Samfällighetsförening för ärligt generöst stöd.

Redaktionen

Bos Kristina Jönsdotter f. 20/9 1896 och Bond Johan Andersson f. 30/11 1890. Fotot taget bakom Bos-stugan som tillhörde Stinas mormors släkt. Bilden visar utsikt mot öster. Stina var i Rossberg i elva somrar mellan 1911 och 1921, alltså från 15 till 25 års ålder. Stina gifte sig 1922 (dock inte med Bond Johan).

Bilden tagen en söndag eftersom Stina är så fint klädd i "ylko". Hon minns att Johan Öhman brukade följa med Bond Johan, och kanske är det han som tagit detta kort, troligen någon gång under tiden för första världskriget. Johan Öhman dog i augusti 1916.

Pojkarna brukade komma på besök i fäbodarna på söndagarna (och även lördagskvällarna) Kanske gjorde man en utflykt till Malibambo. Stina – som fyllde 105 år 2001 – minns:

" I Rossberg va ä so roli tä vårå så. Ä va ju innt långgt tä go a Jesundum nånn kvälld um ann villd. I minns ä va kristidi. Ä fanns bar ströasukker tä tjöpa, innt nå bitsukkär. Sä, då ä vårt fritt, djinggum i å Flintper Maria a Jesundum å tjöpätum våss vesätt tjilo bitsukkär".

Red.